

механизм принятия и реализации управленческих решений. Процесс стандартизации управления предприятиями промышленности, начавшийся с автоматизации производства, получает все более широкое распространение, сводя к минимуму издержки и риски, связанных с принятием управленческих решений, их реализацией и оценкой. Однако в соответствии с системным подходом с целью сохранения целостности и жизнеспособности системы увеличение жесткости на одном уровне должно компенсироваться свободой на другом. В связи с этим процесс стандартизации менеджмента предприятий промышленности должен сопровождаться расширением полномочий управляющих высшего уровня (топ-менеджеров), осуществляющих мониторинг внешней среды и в случае необходимости «в ручном режиме» корректирующую деятельность предприятий. При этом требования к уровню компетенций руководящего персонала, ответственного за организацию неавтоматизированных производственных процессов, постоянно возрастают.

Проведение модернизации народного хозяйства Республики Беларусь неразрывно связано с опережающими темпами роста наукоемких и высокотехнологичных услуг промышленного характера, способствующих созданию уникальной высококачественной промышленной продукции: НИОКР, инжиниринг, информационно-коммуникационные услуги, услуги по подготовке и повышению квалификации кадров для предприятий промышленного комплекса, услуги в сфере менеджмента предприятий промышленного комплекса. В этих условиях перспективным направлением развития менеджмента предприятий промышленности выступает стандартизация, где это возможно, при обеспечении свободы принятия управленческих решений, где это нужно. При разработке и внедрении стандартов управления следует также определить предпочтительный уровень стандартизации путем сопоставления полученного экономического эффекта и понесенных расходов, связанных с необходимостью использования информационных систем, обучения персонала, перестройкой организационной структуры предприятия.

Использованная литература:

1. Мелешко Ю. В. Значение услуг промышленного характера в повышении конкурентоспособности промышленных предприятий (в контексте четвертой промышленной революции) / Ю. В. Мелешко // Экономическая наука сегодня. – Минск: БНТУ, 2017. – № 6. – С. 64–78.

Механізми забезпечення інформаційної безпеки як складової безпеки територіальної громади

Озаровська А. В., к. н. з держ. упр., викладач кафедри менеджменту і адміністрування
Національного фармацевтичного університету
avon726@gmail.com

Гаган П. Є. здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент» Національного фармацевтичного університету

Досліджено механізми забезпечення інформаційної безпеки як важливої категорії для теоретичної концепції державної безпеки. Розглянуто основні сучасні підходи до

визначення інформаційної безпеки, виокремлено основні її структурні складові; проаналізовано загрози інформаційній безпеці та запропонована їх класифікація.

Трансформаційні зміни в інформаційних системах розвинутих і перехідних системах, глобалізаційні процеси на початку нового тисячоліття спричинили значне підвищення наукового інтересу до вивчення проблем безпеки та переосмислення місця безпеки в ієрархії потреб людини. Необхідність забезпечення безпеки є вихідною соціальною потребою суспільства в цілому і людини зокрема. Будь-які природні чи соціальні явища людина розглядає через призму можливої загрози і можливості забезпечення власної безпеки. Безпека – це основа цивілізації й державності, головна передумова існування людського суспільства чи держави. Прогресивний розвиток територіальної громади як суверенної, демократичної, правової та економічно стабільної громади можливий тільки за умови як найповнішого забезпечення належного рівня інформаційної безпеки.

Завдяки унікальному геополітичному розташуванню нашого міста, багатству духовного та історичного спадку українського міста, керуючись ідеями розвитку національного самоусвідомлення та цивілізаційної єдності української нації, Харків має стати сильним, непохитним, демократичним, інформаційно розвинутим містом, повноправним і впливовим учасником європейського життя, посісти гідне місце серед інших мість в Україні

Питання дослідження інформаційної безпеки та її забезпечення перебувають у центрі уваги багатьох вітчизняних та зарубіжних учених, зокрема М. Гуцалюка, В. Лужецького, О. Лужецького, А. Лужецького та інших.

Мета роботи – дослідити механізми забезпечення інформаційної безпеки як складової безпеки територіальної громади.

Рівень розвитку та безпека інформаційного середовища, які є одними з найвагоміших факторів у всіх сферах державної безпеки, активно впливають на стан політичної, економічної та інших складових громад. У зв'язку з цим доцільно розглядати інформаційну безпеку як складову інших сфер територіальних громад. Разом з цим, інформаційна безпека є самостійною складовою державної безпеки і в цьому проявляється її двоїстий характер. Це обумовлюється таким:

- прагненням кожної громади реалізувати та захистити власні національні інтереси, що направлені на формування та накопичення національного інформаційного потенціалу в умовах глобалізації інших громад інформаційних процесів;

- необхідністю не лише розвивати й посилювати національний інформаційний потенціал, але й захищати від широкого спектра існуючих і потенційних інформаційних загроз;

- існуванням реальної потреби в захисті всіх суб'єктів інформаційних відносин від можливих негативних наслідків упровадження та використання інформаційних технологій;

- наявною можливістю інформаційного тиску на громади, навіть інформаційної агресії з боку розвинутих країн світу з метою одержання односторонніх переваг в політичній, економічній, військовій та інших сферах, а також інформаційного впливу на свідомість і підсвідомість індивідів, на сім'ю, суспільство й державу, що загрожує територіальній громаді.

Літературні джерела дають досить широку класифікацію інформаційних загроз. Але ми, виходячи з вищенаведеного, головну інформаційну загрозу територіальній громаді, сформулюємо таким чином: це загроза через інформаційний вплив іншої

сторони на свідомість, підсвідомість, інформаційні ресурси, інфосферу машинно-технічних систем та інші об'єкти інформаційної інфраструктури країни, нав'язати особистості, суспільству й державі бажану (для іншої сторони) систему цінностей, поглядів, інтересів і рішень у життєво важливих сферах суспільної й державної діяльності, керувати їхньою поведінкою і розвитком у бажаному для іншої сторони напрямку. Власне, це є загрозою суверенітету громади в життєво важливих сферах суспільної й державної діяльності, що реалізовується на інформаційному рівні. Громада з високим рівнем інформаційної озброєності має змогу керувати громадою з нижчим її рівнем, спрямовуючи розвиток цієї громади в своїх інтересах під постійним інформаційним контролем. Менш розвинена в інформаційному відношенні громада відстає у виробництві нових знань (технологій) і вимушена використовувати готові рішення, які їй нав'язують ззовні, внаслідок чого вона потрапляє в залежність від зовнішніх інформаційних ресурсів і технологій.

Система статистичної звітності не забезпечує отримання достовірної інформації, що ускладнює прийняття адекватних рішень. На основі наявної фрагментарної, неперевіреної та неузгодженої інформації, що узагальнюється державними органами, важко навіть дати оцінку ситуації, про можливість прогнозування розвитку подій годі й говорити. Насамперед, це стосується сфери зовнішньої економічної діяльності та галузей ПЕК. У Програмі діяльності уряду «Реформи заради добробуту» розвитку інформаційної сфери України не приділено пріоритетної уваги. У документі містяться положення стосовно захисту інформаційної сфери та основних напрямів урядової політики щодо розвитку інтернету. Однак захист інформаційного простору зведено насамперед до вдосконалення системи фінансування державного телебачення. До того ж, Державний комітет інформаційної політики, телебачення і радіомовлення головний наголос у своїй практичній діяльності зробив на невирішеності мовних проблем у суспільстві, присутності російськомовних видань в Україні, залишивши інші важливі проблеми без достатньої уваги.

Пріоритети державної політики визначаються не деклараціями, навіть якщо вони закріплені в нормативно-правових актах, а їх реальним ресурсним забезпеченням: фінансовим, організаційним, кадровим та ін. На розвиток інформаційних технологій в Україні, в розрахунку на одного жителя, щорічно витрачається близько 3 дол. (у Польщі – 28, у США – 250 дол.), тобто на два порядки менше, ніж у розвинутих країнах. За оцінками фахівців, держава сьогодні може забезпечити не більше 20 % інвестицій, необхідних для модернізації інформаційної інфраструктури та розвитку інтернету в Україні. Серед пріоритетів державних інтересів України в контексті інформаційної безпеки слід зазначити такі:

- гарантування конституційних прав і свобод людини і громадянина;
- розвиток громадянського суспільства, його демократичних інститутів;
- захист державного суверенітету, територіальної цілісності та недоторканності державних кордонів, недопущення втручання у внутрішні справи України;
- зміцнення політичної і соціальної стабільності в суспільстві;
- забезпечення розвитку і функціонування української мови як державної в усіх сферах суспільного життя на всій території України, гарантування вільного розвитку, використання і захисту інших мов національних меншин України;
- розвиток духовності, моральних засад, інтелектуального потенціалу українського народу, зміцнення фізичного здоров'я нації;

– інтеграція України в європейський політичний, економічний, правовий простір та євроатлантичний безпековий простір, розвиток рівноправних взаємовигідних відносин з іншими державами світу в інтересах України.

Отже, інформаційна безпека суспільства, держави характеризується ступенем їх захищеності, та, як наслідок, стійкістю головних сфер життєдіяльності у відношенні до небезпечних інформаційних впливів. Інформаційна безпека визначається здатністю нейтралізувати такі впливи. Загальноприйнятим є таке визначення інформаційної безпеки, як стан захищеності життєвоважливих інтересів громадян, суспільства та громади в інформаційній сфері. В громаді повинна бути створена система забезпечення інформаційної безпеки. Функції та повноваження відповідних державних органів закріплені в нормативно-правових актах різного рівня – Конституції України, законах України, указах Президента України, постановах Кабінету Міністрів, інших відомчих, нормативних актах.

Використана література:

1. Гуцалюк М. Інформаційна безпека в сучасному суспільстві / М. Гуцалюк // Право України. – 2005. – № 7. – С. 71–74.
2. Комп'ютерна злочинність і інформаційна безпека / А. П. Леонов; за заг. ред. А. П. Леонова. – Мінськ: АРІЛ, 2000. – 552 с.
3. Лужецький В. А. Інформаційна безпека: навч. посіб. / В. А. Лужецький, О. П. Войнович, А. В. Дудатьєв. – Вінниця: УНІВЕРСУМ-Вінниця, 2009. – 240 с.
4. Роговец В. Информационные войны в современном мире: причины, механизмы, последствия / В. Роговец // Персонал. – 2000. – № 5. – С. 56–69.

Зарубіжний досвід навчання електронних публічних послуг
Озаровська А. В., к. н. з держ. упр., викладач кафедри менеджменту і адміністрування Національного фармацевтичного університету
avon726@gmail.com

Гнатюк А. В., здобувач вищої освіти 2 курсу спеціальності «Адміністративний менеджмент» Національного фармацевтичного університету

Вперше у законодавстві України термін «електронна послуга» визначено у Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні у значенні «послуга, надана громадянам та організаціям в електронному вигляді за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій».

Електронна адміністративна послуга – адміністративна послуга, що надається суб'єкту звернення в електронній формі за допомогою інформаційно-комунікаційних технологій. Можливим визначенням поняття «електронна послуга» є ще й таке: електронна послуга – це послуга із задоволення інформаційних потреб користувача, яка має електронну форму надання.

На цей час у світовій практиці для надання публічних послуг використовуються переважно такі канали або їх комбінації: особистий прийом громадян; телефонний (голосовий) сервіс та call-центри; веб-портал; електронна пошта; SMS і інші сервіси обміну повідомленнями; мобільний портал (мобільний сайт); мобільний додаток;